

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE

KIADJA A DÁVID FERENCZ EGYLET.

SZERKESZTI Dr. BOROS GYÖRGY.

Előfizetési ára: 2 k. 40 fillér. Egy szám ára: 24 fillér. Egyleti tagok, 5 évi kötelezettséggel, egy évre 2 koronát fizetnek.

2005

Minden pénz Gálfi Lőrincz egyl. pénztárnokhoz küldendő Kolozsvárra. — Hirdetések jutányos árban felvételnek. — Kéziratok nem adatnak vissza.

Unitárius önérzet.

Közelebbről két unitárius lelkész erőteljes nyilatkozatokat bocsátott a nyilvánosság elébe. Egyiket »Nézzünk a tükörbe« lapunk mult havi számában közöltük. Másik a kereszturni egyház közgyűlésen a szószékről hangzott el.

A megszólaló lelkészekről olvasóink tájékozására megemlítjük, hogy egyik az ifju papi nemzedék középkoru tagjaihoz, a másik a legifjabbakhoz tartozik.

Mindketten magunkkal, az unitáriusokkal, az unitárius papok és nem papok teendőivel foglalkoznak. Nem az idegenek dogmáit feszegetik. Nem a mások házi csöndjét háborgatják, hanem a saját házuk előtt sepernek.

Egyik azt akarja, hogy minden unitárius pap ott legyen minden olyan helyen, ahol egyáltalában megvárható a pap jelenléte. »Érdekeltség nélküli fásult tétlenséget« lát a D. F. E. működésében. Azon töprenkedik, vajjon a lelkészeknek egyik része tudja-e, hogy létezik lelkészi-kör Keresztur környékén és hogy a kereszturni gymnasium érdekében 20—30 év óta tartó viaskodás már eljutott a vár alá s ott minden katonára szükség van.

A másik többet akar. Ő megszeretné mozdítani az egész unitárius testületet, mert úgy látja, hogy az unitárius vallást nem ismerik mindenütt, félreismerik sok helyen, mivel az unitáriusok közönyösek saját dolgaik iránt.

Ez utóbbi a szószékből szórta szét sujtó és gyújtó villámain s hírszerint, közkivánatra nyilvánosság elébe fogja adni. Akkor majd bővebben szólhatunk róla.

Abból a mi a két pap lelkéből kitört, már is megérthetünk egyet: nem megy úgy a mi munkálkodásunk, ahogy menni kellene. Nem felelünk meg mindenek várakozásának. Nem teszünk eleget magasrendű elhivatásunknak.

Vajjon igazat mondanak-e? Vajjon helyes dolgot sejtetnek-e ezek a vihart idéző szószólók? Ne ítéljünk! Pálczát se törjünk, csak nézzünk a tükörbe és nézzünk nyiltan, leplezetlenül, úgy a mint véletlenül előtte állunk

Mi is megmutatunk egy pár fekete pontot. A D. F. E. pályázatot hirdetett. Junius utolsó napján járt le a határidő. Azt kellett volna megmutatni, hogyan lehetne székely népünk között a testnek, léleknek, vagyonnak veszedelmét okozó pálinkaivást meggátolni. 55 korona csekély, de a mi viszonyaink s talán a földát méretei szerint is elég jó kis jutalom. Meg aztán a cél, a nemzetmentő törekvés, a székely érdek! A pályázat meddőn maradt! Fölnyissuk-e az elényomuló kérdések zsilipjeit? . . .

Az »Unitárius Közlöny«-ben újra meg újra feleletet kértünk 12 kérdésre. Nyilvánosságra akartuk hozni az eredményt, hogy okuljon belőle mindenki. Jeleztük volt jó előre, hogy feleletet kapunk. A határidő lejárt s fá dalom, az első felelet lett az utolsó is. Miért? Talán senki sem ismeri az unitárius egyház történelmét? Senki sem tudja megmondani, kik tettek legtöbbet az unitárius vallás érdekében?

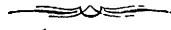
Hát bizony ez nagy közönyre mutat!

Közelebbről újból nagy próba vár a vezetőkre, épen az unitárius papokra. Aggódva gondolunk egy nagyon szerény, de hatásában mérhetlen jelentőségű terv sorsára. Remegünk, hogy gyors egymásutánban újabb s talán a többinél is nagyobb vádat fogunk magunkra, arra a kis gárdára zuditni, a mely az egyháznak, hitünk és reménységünk szerint büszkesége volt. Az unitárius papi kar csekély száma soha sem aggasztott, mert biztunk lelkében, hittük hogy van akarateroje, kitartó küzdelme, hitéért, vallásáért lángoló, kiolthatlan szeretete.

Hát mi nem aggódunk ma sem. A közelebbről felszínre kerülő hangok szerintünk a jobb jövő biztosítékai. Nemhogy aggódnánk, sőt örvendezünk, hogy magok lelkipásztoraink veszik észre hogy baj van, hogy többet és jobban is tehetünk.

E pár szónak nem az a célja, hogy a vádat elhárítsuk magunkról. Az sem, hogy tetőzzük. Ami ránk talált, magunkra vettük, sőt többet is. Ami igaz, nem tagadjuk el, sőt biztonyságot teszünk mellette, mert erős a mi bizodalunk önmagunkban, az unitárius papi kar önérzetében, munkás kezében. áldozatra is kész kitartásában. Azt óhajtjuk, hogy az unitárius önérzet ébredjen föl mindenekben, de mindenekfölött is tibennetek, a kik vállaitokra vettétek a Jézus palástját.

Szerkesztő.

Protestáns istentisztelet a korondi fürdőn.

A templomok sokszor eiválasztanak, a természet mindig egye-
sit. A korondi fürdőn unitárius és református szépen megérti egy-
más, templomban járunk minden nap - az Úr templomában, a
szép természetben. Egy szép árnyas fa, egy pár ember, szívében
Istennel, kezében az evangéliummal: a szeretet evangéliumával.
Ugy érezzük, ez a legszebb istentisztelet. A hegyi beszédet olvas-
suk a hegyen. Klimó Márta, a Lorántfi Zsuzsánna egyesület diako-
niszája Budapestről, ref. v. és Barabás István tordátfalvi unitárius
lelkész szolgáltatják a lelki táplálékot,

Nem a különbséget, hanem a hasonlóságot keressük Ugy
hisszük, hogy itt a szabad ég alatt, meg is értjük a szeretet beszé-
dét és egymást. Vajjon mikor értik meg egymást a felekezetek is,
ugymint itt e kis gyülekezet?! .. Azt mondják, soha! Mi azt hisz-
szük, hogy akkor, a mikor egymás félreértése helyett egymás
megértésére törekszünk. Ez a hitünk erős. Ebben az erős hitben
küldi szíves üdvözlétét kedves szerkesztő urnak e kis gyülekezet
egy unitárius tagja

Kovács Sándorné.

Papi beköszöntő.

Ürmösi József volt polgárdii lelkész folyó évi június 30-án
érkezett meg Homoródszentpáli új állomását elfoglalni. A kaczai
állomáson nagyszámu közönség várta, honnan rendezett lovas
csapat kísérte és díszkapukon vezette keresztül. A község hatá-
ránál Tamás Sándor a község részéről, a papi lakáson Szabó
Mózes áll. tanító-énekvezér fogadták meleg szavakkal. Ezután
a megérkezett tiszteletére a presbiterium saját költségén ren-
dezett villás reggeli következett.

Új lelkész nagyszámu vidéki érdeklődő közönség és hivei
jelenlétében beköszöntőjét július 3-án tartotta meg Róm. I. r.
9 11 verse alapján. „Miért emlékeztem ti felöletek és minő
lelki ajándékokat kívánok közölni veletek?“ Úgyesen megszer-
kesztett beszédét akkora érzéssel és hatással adta elő, hogy
Homoródszentpálnak rég várákozó közönsége csak ezen gondo-
lattal távozható az Úr házából: „A kit vártunk, megérkezett.“
Kisgyörgy Sándor beiktató lelkész-esperes, megható beszéd-
ben, atyai jóindulattal mutatta meg ifju lelkésznek, azon munka-
kört, melyben munkálkodnia kell.

A közebeden 60 személy vett részt. Soha ennél kedélye-
sebb társaságot nem láttam. Egymásután következtek az elmés-
nél-elmésebb pohárköszöntők. Innen sem távozható senki más

gondolattal, mint: „Sok idő eltelik addig, míg Homoródszentpálnak ily nagy ünnepe leszen“ Áldás és béke kövesse ifju lelkésznek már is szépen megkezdett működését! Homoródszentpál, 1904. július 27.

Pálffy Ákos,
okl. tanítójelölt.

Örömmel adhatok hirt arról a szép és minden tekintetben fényesen sikerült ünnepségről, a mely tegnap, f. hó 24-én a bordosi kis unitárius egyházközségünkben lefolyt. Az új lelkésznek, Kovács Istvánnak a beköszöntése volt. Nemcsak az ott levő hívek jelentek meg teljes számban, hanem részt vettek abban a szomszéd községek derék unitárius hívei s még más vallásuak is nagy számban, különösen pedig a szomszéd Rava községből. Továbbá ott voltak a körüli papok közül is többen. Így Lőrinczi István kereszturi, Geréb Zsigmond fiatfalvi, Lőrinczi Dénes b.-ujfalvi, Kelemen Sándor b. kőrispataki, továbbá Nagy Lajos kereszturi gymn. tanár. Ott voltak az új lelkész atyja, bátyja feleségestől. József Mihály ravai kántor. Molnár Lajos csóbi nyug. kántor s a helybeli születésű Deák Lajos kir. járásbíró nejevel; Lőrinczi Lenke k. a. stb.

Délelőtt 10 órakor kezdődött a templomozás s az új lelkész egy szépen kidolgozott, magvas beszéddel gyönyörködtette a hallgatóságot, a mely a csinos kis imaházat zsuflólag megtöltötte. Sárosi József ravai lelkész végezte a beiktatást.

Kimondhatatlan volt a kis számu hívek öröme, a kik egyházközségükben 16 év óta üresedésben levő lelkészi állomást most egy lelkes ifju emberrel betöltve láthatják. A pásztor nélküli nyájnak hite erős és szilárd maradt. A sok csábítás és kísértés, guny és megvetés nem tántoríthatták el az egy igaz Isten eszméjétől s egy szívvel-lélekkel, a küzdelemben megerősödött akarattal vallják ma is, hogy »egy az Isten.« Istentisztelet végeztével Deák Lajos üdvözölte benn a templomban az új lelkészt meleg szavakkal, a szeretet érzelmeivel.

Azután az egyházközség előljárósága ebédre hívta meg a megjelenteket. Derült és folyton fokozódó lelkesedés között folyt le az ebéd. A pohárköszöntők sem hiányoztak, egyik a másikat érte. Hosszas volna az összes felsorolni. Csak egy néhányat említek meg. Deák Lajos — főtiszt. Ferencz József püspök urr a, Sárosi József — Raffay Domokos esperesre, Lőrinczi István — az új lelkészre, József Mihály — az új lelkész atyjára, Lőrinczi István — Deák Lajosra, az új lelkész — Végh Mihály és Sárosi Józsefekre, mint az eddigi beszolgáló lelkészekre, Geréb Zsigmond — a bordosi egyházközségre, Nagy Lajos tanár — a megjelentekre, Sárosi József — a hölgyekre stb. Ebéd közben Deák Lajos egy igen

üdvös eszmét pendített meg. Az egyházközségnek nincs sem orgonája, sem harmoniuma. Minthogy pedig az új lelkész nemcsak jeles szónok, hanem a harmoniumnak is mestere, fölhivták a megjelenteket, hogy már itt ez alkalommal vessék meg annak alapját. A lelkes főhivásnak meg volt az eredménye. Alig pár perc alatt valami 65 korona gyűlt össze.

Az estéli órákban vidám hangulatban oszlott szét a társaság, az új lelkésznek kitartást és szerencsét kívánva az új pályán. Valóban nagyon örvendek, hogy én is jelen lehettem azon a szép és magasztos ünnepen s láthattam, meggyőződhettem arról, hogy mily erős akarata és rendíthetetlen hite van ama kis gyülekezetnek!

Kovács Lajos.

15 év előtt.*

As Unitárius Közlöny f. évi két számában egy elhalt férfiuról is volt szó. Ezuttal harmadszor lesz, de név említése nélkül. Mikor megismertem, már nem volt pap-tanár. Én akkor a theológiát hallgattam. Abban a házban szoktam ebédelni, vacsorálni, hol ő lakott, ha Kolozsvárt tartózkodott. Szobájába zárkózva egész napon dolgozott, vagy elmélkedett. Kerülte az embereket, mintha félt volna, avagy szégyenlette volna magát. Csak este jött ki, pár óráig járt-kelt a néptelenebb utcákon, s aztán pihenőre tért. Névleg és látásból ismertük egymást. — A megszokott sarokbeli asztalnál vacsoráltam, mikor hirtelen és zaj nélkül mellém állt. Levette világos kék szemeiről a sötét szemüveget s nevét halkán mondva, így szólt: „Öcsém, vacsora után — ha ideje engedi — jöjjön be hozzám egy pár perczre...“ Mit akarhat ez az ember? Miért szólított meg? Miért hív magához? tépelődtem magamban. — Rövid idő múlva kopogtam ajtaján. Ő kizárta, — beléptem. Arczomról, mozdulatomról észrevette, hogy izgatott vagyok, de megnyugtató: „Ne gyanakodjék“, — s körülbelől így folytatta: „Maga theologus, pap lesz; számos embernek, öregnek, ifjunak, szülőnek, gyermeknek anyagi, testi-lelki jóléte kezébe leendő letéve igen sok tekintetben; tudom, hogy tanulnak cura pastoralis-t, de ez csak a főbb teendőket említi s említheti, csak a kenetet adja meg, — a gyakorlatban roppantul ki lehet és ki kell terjesztetni, bővíteni, hogy megfeleljen hivatásának, hogy hasznos legyen munkája. Az életviszonyok teremtik a helyzetet s jelölik meg a munkaterét, hol a cura pastoralis szellemében saját tudása, belátása, érzülete, tehetsége szerint kell cselekednie. Rossz pap az, a ki

* Örömmel adjuk ezt a közérdekű cikket és ehhez hasonlókat.
Szerk.

azt mondja, hogy ezt, vagy amazt tenni nem tanították neki az iskolában. Az ilyen ember ne szóljon hivatásról, ne nevezze magát kereszténynek, ne hirdesse szájával a Krisztust, ne imádkozzék, mert szavai Isten káromlások. Látja — folytatá, egy iratsomóra mutatva — itt van egy rakás kézirat, sok hasznos terv van benne; megvalósításuk égető szükség, közérdek, s nem utopia, — de a haszonnvágy és nembánomság foglalják el az emberek egész valóját. A cselédek és katonák valláserkölcsi neveléséről van szó benne. De ki törődik ma ilyenekkel! Kinek van ideje vallásról, erkölcsről, ismeretről, tudományról gondolkozni! Kicsoda lelkesül éppen katona és cseléd lelki javaiért, tisztaságáért! Elsőbb a pénz, a cifra ruha. Ezeknek szerzésében versenyeznek végnélkül, untalan, — egymást felülmulni akarva. S ez a verseny nemtelen és pusztulást okozó.

Ez az oka, hogy kiadót sem találók a munkára. Azt mondja mindegyik, hogy nem lenne vevője, olvasója. Hát jól van; én lemondok; elteszem irataimat örökre. Hiszen már úgy is rom, sőt csupán árnyék vagyok, — hanem — — — maga legyen jó pap. Ezt akartam csak mondani. Jó éjszakát!⁴

Megrendültem, midőn utolsó szavait szép szemeiben csillogó könnyek s halvány arczán szelid, de keserű mosoly kísérték. Eltávoztam.

Ez volt 15 év előtt. — Pap lettem. Nem változtat a lényegen, hogy 10 év óta nem tartozom az egyház belső emberei közé; mégis papnak érzem magamat, mert hirdetem az ígét kezdettől fogva környezetemben. Ez a környezet a nép, melynek tagja vagyok születéseemnél, neveltetésemnél, munkakörömnél fogva. Ezen harmadik társadalmi osztályé a munkás népé a jövő. Napról napra jobban domborodik ki alakja, lényege. Igyekezzünk megismerni lelki világát, vágyait, érzését, gondolkozásmódját. A kinek több ismerete, szélesebb látóköre van, az irányítson, tanácsoljon tanítson, vezessen. Ez az emberi természet, ez a szociális élet kívánalma. Lehet megszeretni a népet, lehet tenni a népért. S ez a munka nem haszontalan, gyümölcsöt hoz előbb-utóbb.

Éveken át közvetlen szemlélhettem ezernyi gyári munkást, figyeltem belső világát, sok százzal érintkezem ma is népotthonban, ismeretterjesztő népegyesületekben. De lelki szemeim előtt mindig a székely nép lebeg, mely — valljuk be — sem anyagi, sem szellemi javak bőségével nem dicsekedhetik, s tegyük hozzá, hogy ennek a szükölködésnek nem ő az oka. Ő mind a két javat elfogadná, megszerezné, ha elegendően volnának, a kiktől megszerezhetnék.

Szóljanak először a hivatottak.

Dr. Pázsint

Egy angol unitárius lelkész és felesége Kolozsvárt.

Ritka kedves vendégünk volt Kolozsvárt június utolsó és július első napjaiban: Street Kristóf Jakab sheffieldi lelkész és a felesége. Személyes barátság hozta annyi országon keresztül, oly forró időben lapunk szerkesztőjéhez. De vendége volt a kolozsvári unitáriusoknak is, mert itt az a szokás, hogy az angolokat azonnal keblünkre öleljük, mert szeretjük, mivel ők szeretnek minket és hazánkat is. Jelen eset az a ritka kivétel volt, hogy Street Boros Györgynek a londoni Manchester Collegeban osztálytársa és azóta állandó jó barátja. 25 éve váltak el a Collegetól, de az élet csak növelte barátságukat, mert azonkívül, hogy a foglalkozás révén állandóan érintkeztek, Street mint irlandi növelésű fiú, B. mint magyar, mindig találtak politikai okot a rokonszenvre és hazafias érzelmet, mely vonzotta egymáshoz. Különben is Street egy rendkívül kedélyes, szellemes és épen nem angolos ember, a ki nevével együtt azonnal megnyer mindenkit. Rendkívüli szervező tehetség, az angol unitárius papok között egyik legjobb szónok, a ki 25 éves papsága alatt három új egyházközséget alapított, két kezdő egyházat szervezett és munkába indított. A radikális gondolkozók közé tartozik, a mit „Józan felfogás a bibliáról“ cz. dolgozata igazol, de a mellet, kegyes hívő és majdnem fanatikus unitárius. Az unitáris névhez föltétlenül ragaszkodik, a mi angol testvéreink között, nem általános dolog. Az unitárius szervezkedés hive és a túlzó liberalismusnak, vagyis a „ha akarom unitárius, ha akarom trinitárius közönyösségnek“ nyílt ellenzője, a miért éppen most van egy harc tüzeiben. Papi foglalkozása részleteit és a papné munkálkodását egy más alkalommal, ha lehet el fogjuk mondani. Most átadjuk neki a szót. Utjáról az „Inquirerben“ számol be s ránk vonatkozólag ezeket mondja: Budapest gyönyörűséggel töltött el. A mi a fekvését és a *tout ensemble*-t illeti a legszebb város, mindazok között, a melyeket valaha volt szerencsém látni.

Itt lépünk először unitárius talajra. A mikor a dunai gőzhajóról kiszállottunk, Józan tiszt. a felesége és a kis fia fogadtak az unitárius atyafiak nevében. A fogadást nagyon hatékonyrá tette, a magyarokat annyira jellemző udvariasság,

mely itt abban nyilvánult, hogy Józanné egy gyönyörű rózsabokrétát adott át fehér foglalóval s kék buzavirággal (angol színek) magyar nemzeti szalaggal átkötve.

Három napi ott időzésünk alatt Józan úr volt vezetőnk, bölcsünk és barátunk. Hogy bizonyos viszontagságokból, hogy vergődtem volna ki az ő barátságos közbejárása és türelme nélkül, arra nem is merek gondolni. Tán még ma is Budapesten keresnök elveszett podgyász-kosarunkat.

A budapesti barátok szíves meghívására egy estét a Margitszigeten töltöttünk, a hol szívélyesen fogadtak és vendégszeretettel láttak el. Annyi üzenetet hoztam onnan, hogy azt hiszem, soha sem fogom mind átszolgáltatni az illetőknek. Igyekeztem beszédemben kifejezni, hogy szívből és szellemből egyek vagyunk, hogy az unitarizmus dicső hitvallása még szorosabban összefűz minket, mint a politikai rokonszenv, a mely a magyar és angol nemzet intézményeiben: szabad egyház, szabad sajtó s szabad jogokban, nyilvánul.

A budapesti templom meglepett mint izléses, kényelmes, s jóhelyen fekvő épület. Egy hátrányát találtam, hogy lépcsőn kell fölmenni hozzá egy nagy épület tömb közepében, de miután a helyet ajándékba kapták, ki kellett használniok.

Az új országházat dr. Bedő képviselő mutatta meg Nagyszerű épület kívül és belül egyaránt. Volt szerencsénk látni a Kossuth-párt 90 éven felüli tagját, aki már 60 évet volt tagja a háznak.

Jun. 25-én, szombaton érkeztünk meg Kolozsvárra. Az állomáson régi londoni tanuló társam dr. Boros és kedves s szeretetreméltó felesége fogadott, a kit már egy angliai látogatásából ismertünk. Egy hétig élveztük vendégszeretetüket, mint családi körük tagjai. Ennek a háznak és három bájos leányuknak az emléke sokáig fog kíséreni. A régi kedves barátság följutítása s a később szerzett emlékek meglevenítése sok örömet szerzett.

Vasárnap nevezetes nap volt. Futólag megtekintettük a kollegium nagyszerű épületét. Részletesen megnéztük másnap. A theologiai hallgatókhoz néztünk be. Lelkes éljennel fogadtak, s Kovács Lajos, Kovács tanár öcsöce, kedves szavakkal üdvözölt angolul. mire feleletül elmondottam az angol három unitárius theológiához való viszonyomat.

A templom nagyszabású épülete s egyszerű és kellemes dísze, nagyon meglepett. Örömmel láttam szegényt és gazdagot együtt ülni, a mi, sajnos nálunk nem így van, de föltűnt, hogy a férfiak és a nők külön vannak választva, a mi nekem egy szabad gyülekezetben anachronismusnak tetszett.

Vasárnap a kollegium záró ünnepélyén a püspök ur üdvözölte a vendégeket szívélyes hangon szeretettel, Dr. Boros angol tolmácsolta, mire Street lelkes, szónokias szép beszédben válaszolt, többek között ezeket: szívem annyira tele van érzellemmel, hogy alig tudok szóhoz jutni, mert 25 év, egy negyed száz esztendő álma vaiósult meg. Kilóméterekben nagy a távolság közöttünk, s nyelvben is, de sziveink közel vannak egymáshoz. Régen az emberek így imádhoztak: ments meg uram a magyarok nyilától, de a magyarok amily vitézek voltak a harcztéren szabadságuk védelmében — remélem ezt a vitézséget mindig megőrzik — nyilaik hegye barátaikkal szemben éppen oly szeretetbe volt mártva. Gyermekifju korom óta nagy érdeklődéssel tanulmányoztam a magyar történelmet s meleg rokonszenvel, figyelemmel nemzeti küzdelmököt. Dr. Borossal való benső barátságom még inkább megerősítette bennem a magyarok iránti szeretetét. Kolozsvár, melyet hajdan kincsesnek neveztek, ha ma nincsen is tulterhelve arannyal, ezüsttel, nagyon gazdag becses emlékekben. A Mátyás király és a Dávid Ferencz neve örökre tiszteltté teszi. Itt szépen mutatott rá a jelen nemzedék teendőire é arra az egységre, a mely a két idegen nemzet fiait hitben összeköti. Gratulált a kollegiumnak abból az alkalomból, hogy a dr. Boros által alapított vasárnapi iskola fennállásának egy negyed száz évét ebben az évben megünnepelte. Ezt követőleg átadta üdvözlését a Brit és külföldi unitárius társulatnak, a vasárnapi iskola társulatnak és Figorszki lengyel menekültnek, aki most az ő hive, de 1848—49. a Bem táborában harczolt, mint tiszt.

Street hálásan emlékezik vissza a Londonban tanult férfiakkal Kolozsvárt és Tordán töltött órákra, a tordai ujitott templom, a hasadék és a bánya s a tordai atyafiak szives vendéglátása kedvesen lepte meg. Julius 2-án indultak vissza hazájukba „A legboldogabb emlékekkel távoztunk el Kolozsvárról és nagyon örvendünk, hogy régi vágyunkat végül megvalósíthattuk.“ Mindazoknak, akik ugyanezt az utat óhajtják megtenni, kézséggel ajánl föl mindennemű utbaigazítást s csak azt óhajtja, hogy mások annyira élvezzék kirándulásukat, mint ők.

A Dávid Ferencz Egylet köréből.

A «*Dávid Ferencz Egylet*» felső-fehérköri fiók-egylete jun 2-án tartotta meg rendes közgyűlését Datkon. Gyülekezeti ének után Útő Béla a.-rákosi lelkész mondott imát, kérve Istennek áldását az egylet működésére. Osváth Gábor elnök tartalmas beszéddel nyitotta meg a gyűlést. Buzdított a vallás erkölcsi élet buzgó ápolására, a keresztényi szeretet gyakorlására. Nagy

Vilma k. a. (Ürmösről) szavalta Végh Mátyásnak „Kertész Klára“ cz. versét érzéssel. A közvetlen egyszerűséggel előadott vers nagy hatást tett a hallgatókra. A tárgysorozat központja László Gy. közhalmi áll. tanító felolvasása volt „Az unitárius vallás története és Dávid F.“ czimmel. Az értelmesen, jól megírt felolvasás érdeklődő figyelmet keltett mindvégig. Utána Gál M. datki lelkész gyönyörűen szavalta Szaboicskának „Dal a kis Demeter Rózsikáról“ cz. versét. Közbe a fiókköri dalkör énekelt Péterfi Gy. hévizi áll. tanító vezetésével Ünnepély után közgyűlés volt. Elfogadtatott a Kiss A. köri pénztáros számadása 172 kor. 18 fill. pénztári maradvánnyal. Fiókkör egyhangu határozattal kimondotta, hogy tart minden nov. 15-én Dávid Ferencz halála évfordulóján egy gyűlést, rendre a fiókköri községekben, mely gyűléseket kizárólag Dávid F. emlékének szenteli. Közgyűlés még több kebli ügyről határozott, miknek végzése után köz-ebéd volt Gál M. lelkész házánál. A jövő gyűlés Alsórákoson lesz.

Eszményeink.

(A keresztény evangelium)

Álljon előttünk a Krisztus
S szabadságot hozó hite;
Eszményünk a nagy szövetség
Mely e földet egyesítse.

A szeretet minden tettben,
A világnak hasznos élet;
És az egyház győzedelme,
Melyet hirdet nagy ígért.

Védjük a jót a bűn ellen,
S az erős ellen a gyengét
S a szegényt, ki oly soká várt,
Hogy egy jobb kor elérkezzék.

Távol legyen szent hitünkől
A habona és a dogma
S reményinknek szép gyümölcsét
Bizó szemünk látni fogja.

Eljövend Isten országa,
Eljött egy új kor világa
S felettünk a tündöklő menny
Győzedelmi harsonája!

Ford. Péterfi Tibor.

Jótékonyság és buzgóság.

A nagyajtai unitárius egyház kölcsönének törlesztésére adakoztak: Dr. Ferenczy Géza 213 kor. Bedőházy József (Oravicza) 100 kor. Péterfy Albert (Ny.-Szereda), Péterfy Dénes (Kolozsvár), Darkó György 20—20 kor. Kuttlik Ferencz, Csongvay Lajos (M.-Vásárhely), id. Péterfy Sándor (N.-Ajta), Péterfy Lőrincz, Lőfi Ödön 10—10 kor. Tók Mózes, Szakács István, ifj. Péterfy Sándor, Ferencz Zsigmond, Kisgyörgy Sándor (Naszód) id. Darkó Lajos, Benedek András, Péterfy Gyula (Héviz). Tana Albert, Biró József, Bihari Dávid, Kerékgyártó Lajosné 5—5 kor. Péterfi József, Ferencz József. Simon Jozsef, id. Simon György, Darkó Áron (n.-uti), id. Zoltán György 6—6 kor. Dombi József, Péterfi Áron (H.-Almás), ifj. Zoltán György, Répa Mihály, id. Simon Áron, Imecs András, Lőrincz Ferencz, id. Barta György, id. Keresztes Sámuel, Vajda József, Dézsi Áron, Gáspár Gyula, ifj. Kisgyörgy Dávid, Péterfy Sándor (K.-Ajta) 4—4 kor. Ifj. Tók Áron, Németh Mózes, ifj. Koródi István, Darkó József (Fiátfalva), Porzolt Józsefné, Péterfi Lajos, Utó András 3—3 kor. Kovács József (Kolozs), Darkó Mihály, Incze Dénes, ifj. Simon György, Fekete Sándor, id. Darkó György, Dézsi Mihály, ifj. Lengyel József, ifj. Lőrincz István, Kádár Mihály, Deézi Gábor, Dr. Sárkány Miklós (M.-Vásárhely), id. Kisgyörgy Áron. Rétyi Áron, id. Bartha András, ifj. Keresztes Samu, Szentpáli Sándor, Berecz Lajos, Péterfi Gábor, Németh Lajos, Török Sándor 2—2 kor. Fekete Samu, Rétyi Istvánné, Darkó Mózes, Balogh István, Fekete József (felső), Denedek Gyula, Molnár János, Koltó György, Benedek István, Darkó Lajos (Főkös), Léta Áron, Kósa Mózes, Fekete István, id. Szőcs Áron, ifj. Szőcs Áron, Benedek K. József, ifj. Darkó Áron, Fazakas József, Fazakas Dávid, Koltó József, id. Tók Áron, id. Kisgyörgy Dávid, Szakács József, Farkas István, Darkó Lajos timár, Dézsi Sándor, Mészáros József, Péter János, Koródi András, Dézsi Jónás, Darkó Imréné, Keresztes József (felső), Dévay Antal, id. Lőrincz István, Ferencz István, Benedek Lajos (Ny.-Szereda) 1—1 kor. Varga Józsefné 40 fill. Összesen 679 kor. 40 fill.

Nagy-Ajta, 1904. febr. 6.

Lőfi Ödön, lelkész.

Jótékony célú hangverseny. A székelyudvarhelyi unitárius egyházközség által jun. 1-én az építendő templom alapjára rendezett és fényesen sikerült hangverseny összes jövedelme volt 752 kor. 40 fill. Kiadása 283 kor. Így a jótékony célra maradt tiszta jövedelem 469 kor. 40 fill. Ez alkalommal Hollaki Arthur főispán adott a templomalaphoz 10 kor. Felőlfizettek: id. Daniel Gábor, Daniel Lajos, László Domokos, Barabás András és Fábián József 10—10 kor. Vladár Ferencz 6 kor. 40 fill. Sándor Mózes körjegyző 6 kor. 20 fill. Sándor Jánosné, Kisgyörgy Sándor, Kisgyörgy Söndorné, Deák Lajos, Fekete Bénéiamin 5—5 kor. Ádám Albert 4 kor. Lőrinczi Béla 3 kor. 80 fill. Mátéffy Domokos, Pál Ferencz, Dr. Sándor Balázs, Székely Dénes 3—3 kor. Dr. Demeter Lőrincz, Dr. Jankovics Pál, Szakács Károly, Szabó Dénes. Frattner József, Tibáld József, Demeter Dénes, Péter Sándor, Vári Albert, Rösler Köroly, özv. Bodrogi Söndorné, Jakabfi Lajos, Szabados Ferencz, Vajda Lajos 2—2 kor. Dénes Ferencz, Horváth Albertné, Lőrinczi Mihály 1—1 kor. Gálffy Kálmán, Biró Áron, Hirsch Herman 80—80 fill. N. N. és N. N. 20—20 fill. Weisz Armin butor-kereskedő a szinpad butorok használatáért felszámított 8 koronát a templomépítés céljára alándékozta. Midőn a szives adakozóknak köszönetet mondunk, nem tehetjük, hogy hálánkat ne fejezzük ki az illustris szereplőknek, a kiknek egyénisége nagyban hozzájárult a hangverseny szép sikeréhez. De elismerés illeti Deák Lajos egyh. községi gondnokot, ki az egész

hangverseny rendezése körül fáradhatatlan buzgóságot tanusított és Mátéffy Domokos hitrokont, ki a színi műkedvelőket nagy szakértelemmel tanította és vezette. Isten áldása legyen a további munkán is.

A homorodvárosfalván készítendő toronyórára az alábbi adomány folyt be november havában: Csoma Józsefné, Barta Józsefné, Zoltán József, Szabó József s neje ifj. Zoltán Andrásné, Jakab Ferenczné, özv. Cseke Péterné, ifj. Barta Ferenczné, ifj. Gedő Zsigmondné, Péter Sándor, Péter Sándorné, ifj. Vas Ferenczné (külső), Máté Lajos és id. Gedő Zsigmondné 1—1 véka rozstot, Vas Jánosné, Szabó Dénesné, Szabó Máriskó, Vas Domokos, id. Vas Ferenczné (külső) Zoltán Mózesné, Csiki András, Demeter Mihály, Demeter Lajos, Csepregi Mózes id., Csepregi Domokos, Csepregi János id., Csepregi János ifj. és Sándor Józsefné $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$ véka rozstot, Sándor Zsigmond, Sándor Mózes ifj. Csiki Mózes, Csáka István és özv. Balog Mózesné 8—8 kupa, László Miklós és if. Gedő Lajos 7—7 kupa, Demeter Mózes, Kelemen György és Sándor Bálint 5—5 kupa, Csáka Ferencz, özv. Gedő Mózesné, Dénes Zsigmond, Dénes Ferencz, Cseke Józsefné, Szabó Áron, Román István, Szász Mózes, Vas Gergely és Sándor Balázsné 4—4 kupa, özv. Albert Andrásné, Gedő József, id. Jobb Bálint, özv. Szöcs Andrásné 3—3 kupa, özv. Gedő Józsefné, özv. Sándor Ferenczné, Gergely András, Kusztora János, Dénes Sándor, Máté András és Rigó János 2—2 kupa, id. Bodor Sándorné, Kodoly Boricza, Tamás István 1—1 kupa rozstot. — Bedő József 5 kor. Gergely Ferencz, Bodor Lajos, Balázi János, Lang Mihály (móz. vall.) Kelemen Mózesné, Csáka János és neje, Csáka Mózes és neje, Csepregi Ferencz, Jobb Ferencz és László Domokos 1—1 kor., Péter Józsefné 80 fill. Sándor Dénesné 60 fill. id. Vas András, özv. Jobb (Gál) Andrásné, Gergely Dénesné és Sándor Domokosné 50—50 fill. Fodor Jánosné, Derzi Zsigmond, Máthé Lajosné, ifj. Jobb Bálintné, Ferenczi Jolán, id. Bartha Ferencz, Máté Ida, László István, Derzi Ráki és Dénes Mózesné 40—40 fill. Jobb Dénes id. Hegyi Ferencz és Cseke Ferenczné 30—30 fill. özv. Gedő Istvánné, ifj. Vas Józsefné, Kelemen András, Cseke Rebeka, Perczi Lajosné, Gyirkis Miklós, Hegyi Dénes, özv. Szőke Mihályné és Sall Ferencz 20—20 fill. Az összes gyűjtelék 31 véka 2 kupa rozst és 25 kor. 10 fill. A pénzből 8 kor. 40 fill. még hátralékban van. — A vallásos buzgóságnak szép megnyilatkozása ez ajándékozás is. Hisszük és reméljük, hogy a kik ezuttal a díszes névsorból kimaradtak, igyekezni fognak, hogy abban az őket illető helyeiket pótlólag elfoglalhassák.

Az egyházközség szives és hálás köszönetét nyilváníttjuk

az adakozóknak s különösen elismeréssel vagyunk a gyűjtő buzgó asszonyoknak, u. m. Csoma Józsefné, ifj. Zoltán Andrásné, Barta Józsefné, özv. Cseke Péterné, Jakab Ferenczné, ifj. Gedő Zsigmondné és ifj. Vas Ferenczné (külső) kik teljes odaadással fáradoztak.

Isten áldása legyen az egyeseken és az egyházközségeken!
Homoródvárosfalva, 1903. decz 1-én.

Ifj. Gedő József.
egyházközségi gondnok.

Péter Sándor,
lelkész.

Irodalom.

A Budapesti Dávid Ferencz Egylet III. évkönyve nagyszabású tartalommal jelent meg: Üdvözlő beszéd és elnöki megnyitó *Ürmössy* Miklóstól. Felolvasások: A názáreti beszéd dr. *Masenyik* Endre, A reformátor (Dávid Ferencz) dr. *Boros* György, A próféta-ság nagy korszaka dr. *Kecskeméti* Lipót. Esmék az egyházi életben *Perczelné* Kozma Flóra, Régi kulturák új kutatások világánál, *Mahler* Ede. Emerson mint író és szabadgondolkodó, *Józan* Miklós. Jézusi Eszme. *Ujváry* László. Költemények, *Józan* Miklós, *Kozma* Andor. Ezt a könyvet csak úgy lehet kellően méltányolni, ha kezdetétől végig elolvassuk. Magas szárnyalású gondolatok, érett, szabadelvű eszmék, lelkesítő szózatok ezek. Szerkesztőségünkönél van egy néhány példány s a ki egy levelező lapon jelentkezik, annak szívesen elküldjük.

Az Unitárius papnevelő Intézet Értesítője megjelent és tartalmazza a rendes értesítői tárgyakon kívül dr. *Boros* György dékán megnyitó beszédét: *Az ifju lelképásztör eszményéről*.

Az unitárius Kollegium Értesítője most is tekintélyes kötet. A rendes tartalom kívül közli Gál Jenő isk. felügyelő gondnok nagybecsű székfoglalóját, dr. Gál Kelemen igazgató beszédét, Pálfi Márton tanár cikkét Jókairól. A Kollegiumban tanult: 20 papnövendék, 322 gym. és 70 elemi isk. tanuló, összesen 412.

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI MOZGALMAK.

— **A főtisztelendő püspök** úr rendes szokása szerint az előpataki fürdőre ment nyaralni s augusztus hónap első részét ott fogja tölteni.

— **Benczédi Gergely** ny. tanár, az unitárius egyház közpénztárnoka a tél óta súlyos betegségben szenvedett és komoly természetű operációkat állott ki. Minden unitárius örömmel fogja venni a

jó hirt, hogy a derék férfi már jobban van, hivatalába följár és munkáját — a miben eddig is kevés szünet volt — most már rendszeren végezi.

Boer Lajos lelkészkarunk egyik kiválóan munkás, szerény és hivatásának nemes ambícióval élő tagja, Bözödön elhunyt július hó 1-én. A még java korban levő férfi huza-

mosan gyöngékedett. Temetésén rendkívül nagy részvét nyilatkozott meg, mert őt mindenki szerette. Raffaj Domomos esperes és Lőrincz István lelkész tartottak beszédet koporsója felett. Neje, leánya és testvére Boér Gergely képezdei tanár gyászolják.

— **Az unitárius egyháznak** legrégebb tanácsosai, vagyis a kik 40 évnél régebben választattak meg 20-an vannak. A megválasztás éve szerint következőleg sorakoznak: 1845 Czegezi László esperes, 1846 Daniel Gábor főgondnok, 1850 Albert János ny. lelkész, 1853 Derzsi István birtokos Désfalva, Székely Albert ügyvéd, 1855 Ferencz József püspök, Nagy Lajos főjegyző, Pap Mózes ny. tanár, Gruz Albert honv. min. államtitkár, Gruz István m. kir. táblabíró, Rákosi István birtokos, 1857 Pálffy Dénes birtokos, 1857 Halmágyi Sándor ny. táblabíró, 1859 Lőfi Áron esperes, id. D. Pataky László birtokos, 1861 Gál Lajos lelkész, Simén György birtokos, Filep Albert ny. kir. tanfelügyelő, 1862 Útő Dániel ny. lelkész, Sebes Pál ny. min. oszt. tanácsos.

— **A Murányi Farkas Sándor és neje** palástdíját a jelen évben Balázs András hődmezővásárhelyi ifju lelkész nyerte el, a ki az intézetben megkezdett derék munkáját az életben is nagy sikerrel folytatja.

— **Polgárdiba** július 1-ső vasárnapján köszöntött be Kókossy Mihály papjelölt. A beiktatási tisztelet Józán Miklós esperes végezte. Az új papra a Balatonvidéken szép missió vár. Lelkes és kitaró munkával szép sikert biztosíthat. Ugy legyen!

— **Új papok.** A főt. püspök ur Kis-Solymosba kinevezte Kovács Lajos, Bordosra Kovács István papjelölteket r. lelkészekké, mindkettő e hónap végén köszönt be szent hivatalába. A lelkészi kar két derék tagot nyer ez ifjokban, kiknek kitaró és sikeres munkásságot kívánunk.

— **Esküvő.** Szabados Kiszgyörgy Sándor birtosági aljegyző (Naszód) Oláh Erzsébet tanítónővel házasságra lépett. Az esketést Balázs András hmvásárhelyi lelkész oly sikerrel végezte, hogy még a hmvásárhelyi templomnak is haszna lesz belőle.

— **Az unitárius Papnevelő Intézetbe** az 1904/5. tanévre 25 ifju jelentkezett, mindenik szép bizonyítvánnyal. Ifjaink most már átlátják, hogy szebb és hálásabb pálya a papi pályánál kevés van. A jelentkezők között vannak a szentháromsági, túri, nyomáti, dombói, kedei és néhai Molnár Miklós papok fiai. Idegen gymnasiumban végeztek jelentkezők: Brassóból, Sepszi-Szt.-Györgyről.

— **A harmadik nemzetközi unitárius és más szabadelvű keresztények konferenciája** Genfben fog tartatni 1905-ben szeptember havában. Chautre Auguste tanár lesz a konferencia elnöke és Montet Eduard egyetemi tanár az intéző bizottság elnöke. Hozzá intézendő minden levél. Az előkészületeket már megkezdik s a meghívót jövő októberben kibocsátják.

— **Farkas József** kolozsvári polgár az E. Fő Tanácsnak és a D. F. E. kezdet óta buzgó tagja, elhunyt Kolozsvárt július 8 án 72 éves korában. Vele egy törzsköcs kolozsvári család férfi ága megszünt s a város egy derék, becsületes, munkás polgárt, egyháza buzgó tagot, a haza egy független érzésű fiát veszítette. Neje és nagy kiterjedésű család gyászolja.

— **Gombos Erzsí,** Gombos Sámuel tanárnak képezdei tanuló kedves és szorgalmas leánya elhunyt a szülői háznál Székelykeresztúrt. A korán letrört virágszálat számos rokon és jó barát siratja. A család bánatában részvételt osztozunk.

— **Lőrinczi Dezső** polgáriskolai rendes tanárt a vall. és közokt. minister Dicsőszentmártonból a kolozsvári polg. leányiskolához r. tanárrá kinevezte. Gratulálunk.

— **Sándor Gergely** m. sárosi ifju lelkészünk jul. 19 én lépett házassági frigyre Szuchy Ilona kisasszonnyal Kolozsvárt. Az egyházi áldást az unitárius temdomban adta az új párna Péterfi Dénes lelkész. Áldás kísérje az újpárt a családban és a gyülekezetben.

— **Dr. László Albert** Ar-Tordavármegye főispánja a megyei kórház főorvosának Tordára kinevezte. Az ifju és kitünő tehetségű orvosnak gratulálunk ily gyors előlépéséhez, de azt

hisszük a megye gratulálhat főispánjának s illetőleg a kórház igazgatójának, dr. Borbély Sámuelnek, hogy ily kiváló erőt nyert meg a közegészségügynek.

Unitárius leányok otthona Kolozsvárt. Dézsi Mihályné, szováti volt lelkészünk neje unitárius leány-otthont ohajt f. év őszén megnyitni Kolozsvárt tanuló leányoknak. A Dávid Ferencz-Egylet választmányja nőtagjai a felügyeletet s minden lehető erkölcsi támogatást készséggel följajánlanak. Azok, a kik leányaikat vidékről Kolozsvárra akarják hozni, folyamodjanak a Tiszt. asszonyhoz Nagyajtára.

— **A vadházasság** szegycenljes és veszedelmes, megrontja a felek becsületét, tönkre teszi a gyermekek életét. A fa oldaláról a vadhajást levágja minden okos gazda, a buzaszem közül az üszköt kimossák, a töviset a vetésből kivágják, de a vadházasságot, a mely néha három család életét s háromféle gyermekke boldogságát pusztítja, nem tudja kiirtani a pap, a presbiterium, a községi előljáróság. Imre József nagyenyedi főszolgabíró hadat indított ellene a maga hatáskörében. A papokhoz fordul, összeakarja egyeztetni a törvényből folyó szigort a békeesség apostolainak humanitárius felfogásával. Szembe akar szállani azokkal a szülőkkel, kik túrik, hogy kiskorú gyermekeik törvénytelen házasságra lépjenek azokkal a nagykoruakkal, a kikkel nem kelhetnek össze törvényesen. Üldözendők ezek mint házasságtörők, mint csábítók. Hányszor emeltük föl a szavunkat e veszedelem ellen! Kérjük papjainkat ne pihenjenek, a míg gyülekezetüket meg nem tisztítják.

— **Köszönet nyilváníttás.** Kiss Mózes homoródabásfalvi községi tanító a homoródvárosfalvi unitárius egyházközség tornyába most készülő toronyóra költségének fedezésére tíz koronát ajándékozott.

Az egyházközség nevében e helyen mondunk köszönetet. Homoródvárosfalva, 1904. jul. 21. én. Péter Sándor lelkész. ifj. Gedő Zsigmond egyházközségi gondnok.

— **Nyilvános köszönet.** Özv. László Mártonné, szül. László Zsuzsanna, homoródjánosfalvi lakós, a homoródjánosfalvi unitárius egyházközségnek, temploma díszítésére, — a pünkösdi ünnep alkalmából — egy díszes szószéktakarót ajándékozott; huszonöt korona értékben. „Legyen kedves az áldozat! az Ur előtt! Szolgáljon buzditásul másoknak is hasonló szép áldozatok tételére! A nemes szívé adakozó pedig fogadja — e helyen is — az egyházközség hálás köszönetét. Homoródjánosfalván, 1904. jun. 2. Ürmösi Károly s. k. lelkész. Ifj. Kelemen Mózes gondnok.

— **Unitáriussá lett 1902-ben** róm. kath. férfi 10 r. kath. nő 3, g. kath. férfi 3, g. kath. nő 6; g. kel. férfi 9, g. kel. nő 4; ág. ev. férfi 4, ág. ev. nő 4; ev. ref. férfi 119, ev. ref. nő 157; együtt 145 férfi, 174 nő. Unitárius más vallásra tért: r. kath.-ra férfi 26, nő 42; g. kath. férfi 1 gör. kel. férfi 1, nő 1; ev. ref. férfi 23, nő 38; tehát 51 férfi, 81 nő. Unitáriussá lett összesen 302, más vallásu lett összesen 132, tehát az unitárius egyház nyeresége 170. 1896—1902-ig unitáriussá lett: r. k. férfi, 73, r. k. nő 87; g. kath. férfi 48, nő 51; g. kel. férfi 33, nő 27; ág. ev. férfi 267, nő 248; ev. ref. férfi 403, nő 506; izr. férfi 10, nő 1, összesen 834 férfi, 920 nő, együtt 1754. Unitárius más vallásu lett: r. k. 217 férfi, 394 nő; g. kath. férfi 24, nő 26, g. kel. férfi 1, nő 7; ág. ev. férfi 27, nő 25; ev. ref. férfi 220, nő 325; izr. férfi 2; összesen 491 férfi, 777 nő — 1268. Tehát e hét év alatt tiszta nyereség 542. Veszteségünk volt 1900 és 1901. években. Felekezetenküli lett 1902-ben 6 unitárius. 1896—1902-ig 13, visszatért 2.

EGYLETI ÉLET ÉS MUNKÁSSÁG.

Mindenki gyűjtsön maga mellé még egy tagot! Első elnökünk, dr. Brassainak ezt a fölhívását most újból sürgetőleg ismétljük, mert szeretnők meg-

valósítani azt a régi tervet, hogy mikorra a D. F. F. E. első 20 éve betöltését ünnepeljük, akkor legyen egyletünknek 20 s z á z. tehát 2000 tagja, Hogy lehet-

seges, ime a legújabb példák: Falu-
végi Áron ur Budapestről bejelentett
egyszerre 5 új tagot, Kiss Sándor ének-
vezér úr Dicsőszentmártonból bejelentett
5 új tagot. Kévs fáradsággal könnyű
megnyerni egyet-kettőt.

Szülők figyelmébe ajánljuk a kolozs-
vári Neumann cég. ertesítését. Jövő számban
az árakat is közölni fogjuk.

Több lelkésznek, kik a dékán föl-
livására oly lelkes szavakban válaszol-
tak, a dékán nevében hálás köszönetet
mondunk. Az első jelekből ítélve a terv
fényesen fog sikerülni. Jövő számban
megkezdjük a számadást, mert már pénz
is érkezett.

Tölgyfaeladási hirdetmény. Marto-
nosi unitarius egyházközség (Udvarhely-
vármegye) tulajdonát képező erdők A.
fémosztályában kibélyegzett 393 darab
tölgyfa készlete, mely 807 m³ tölgy mű-
fára és 266 m³ tűzifára becsültetett,
Martonos községhezánál 1904. évi augusz-
tus hó 29-én délelőtt 10 órakor tartandó
zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános
szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek
el fog adatni. Kikiáltási ár 9.28 (kilencz-
ezeröttszázhuszonnyolcz) korona. Utóaján-
latok nem fogadtnak el. Bánatpénz a
kikiáltási ár 10%-a. Részletes becslési
és árverési feltételek a székelykeresztúri

Szerkesztői üzenetek. B. V. Kö-
szönet. A jövő számban. — **B. J.**
Temploiban. Vallásos érzelmé-
ről jól esett tudomást szereznünk,
versét azonban — sajnálatunkra — nem
közölhetjük. Vannak sorai, melyek elég
szépen hangzanak, de nincs bennük ere-
deti gondolat, nincs meg versében az a
belső egység, amely hullámzó érzelmeit
művészi egészben tárná az olvasó elé,
sem a nyelvezetben a tárgyhoz illő ki-
fejező erő, simulékonyság. Ha e téren
sikereket akar elérni, sokat kell érlelő-
nie és ami fő, nagyon elfogulatlanul bi-
rálni. — **Nyitott levelek a bibliáról.**
Aprótörténetek az életből az állam és
egyház jövő számunkra maradtak.

m. kir. járási erdőgondnokságnál és alul-
írottnál megtekinthetők. Martonos, 1904.
július hó 23-án. Katona Ferencz, unitá-
rius lelkés, Gálffy Pál, megyegondnok.

Berde-öltözet tanulcknak!

Az unitárius iskolában tanuló ifjak
részére erős, szintartó, tiszta gyapju **ha-**
zai posztó kelméből székely-magyaros
szabásu Berde-öltözet kapható ké-
szben és méret szerint a legjutányosabb
szabott árban

Neumann M.

cs. és kir. udv. szállítónál Kolozsvárt.

Árverés útján sikerült egy nagy raktár valódi angol férfiruha-
szövetet potom áron megvásárolni, miáltal azon
kellemes helyzetbe jutottam, hogy amíg ezen **valodi gyapjuszövet-készlet**
tart, készítek saját térfiszabó-műtermemben remek szabásu és elegáns kivitelben
egy teljes férföltönyt mérték szerint 18 forintért
fiuom minőségű, fekete, sötétkék, szürke, drapp vagy barna színben.

Vidéki rendelések 12 frt utánvét mellett szállíttatnak s a fenmaradó 6 frt 60 nap múlva
fizetendő. Ezen idő alatt a t. rendelő meggyőződhetik a szövet kitűnő minőségéről.
— Rendelésnél a szövet színe megnevezendő. Mértéknek elegendő az alanti
mérték-utasítást kitölteni vagy egy viselt ruha beküldése.

LICHTMANN SÁNDOR férfiszabó-terme **Budapest, Rottenbiller-utca 4., félemelet.**

3—3 Utasítás a mértékvételhez:

a) A kabát számára:

Háthossza a gallérvarrástól kezdve . . . —
Ujjhossza a hát ujjavarrásától kezdve . . . —
Mellbőség a mellényen át a hóna alatt . . . —

b) A nadrág számára:

Cm. Cm.
Belső nadrág hossza a lábközvarrástól . . . —
egészen a cipő sarkáig . . . —
Hasbőség a mellényen át mérve . . . —
A mellény hossza az inggallér hátsó . . . —
gombjától elől mérve . . . —

Nyomatott Gámán J. örök. Kolozsvárt (Kossuth I. utca 10. sz.)